

POKYNY PRO AUTORY

Tyto ***Pokyny pro autory*** platí pro autory veškerých textů, které vydává Národní zemědělské muzeum s.p.o. v rámci své ediční činnosti (odborný článek, monografie, recenze, zprávy aj.). Redakce přijímá pouze původní práce vzniklé na základě badatelské činnosti autora. **Všichni autoři předkládají svá díla redakci jako články původní a potvrzují, že předložené práce nebyly zkopírovány nebo plagiovány zcela nebo zčásti z děl jiných autorů či vlastních (autoplagiát).**

Pokyny pro úpravu rukopisu:

1. Příspěvky dodávejte v jednom výtisku a na označeném CD/DVD nebo zašlete elektronicky na adresu redakce: redakce@nzm.cz ve formátu .doc (tj. vytvořené editorem WORD). **Používejte list A4, standardní styl Normal při zadání velikosti písma 12 bodů písma Times New Roman, řádkování 1,5, okraje 2,5.** Text neformátujte! Nepoužívejte zvětšení mezer mezi odstavci ani tabelátor na jejich začátcích, příp. změny proložení znaků; odstavce, titulky, podtitulky graficky neupravujte a necentrujte, neboť grafická úprava bude provedena jednotně. Tučné písmo (bold), kurzíva (italica) či podtržení v textu budou respektovány.
2. K textu článku a monografie přiložte **abstrakt** (do 600 znaků),¹ **klíčová slova**, **resumé** (rozsah od 800 znaků do 5 NS dle typu rukopisu), to vše v českém jazyce, případně v anglickém jazyce. V případě vypracování recenze na odbornou knihu je třeba připojit stručný medailonek autora (jméno, narození, vzdělání, současné zaměstnání, odborná specializace, výběr z díla – rozsah do 500 znaků).
3. Rozsah textu by neměl převýšit počet normostran dohodnutý s vedoucím redaktorem. Rozsah textu a počet příloh může být ve výjimečných případech překročen, ale pouze po konzultaci s vedoucím redaktorem. Články do časopisu *Prameny a studie*: rozsah max. 15 NS + seznam použitých zdrojů + ev. seznam zkratk + popisky k obrázkům v samostatném souboru + seznam příloh v samostatném souboru + přílohy v samostatném souboru.
4. Za text, tabulky a grafy odpovídají autoři. Autoři jsou plně odpovědní za autorská a reprodukční práva. Rukopisy projdou recenzním řízením; konečnou úpravu rukopisu si vyhrazuje redakce (formální stránku).
5. Po vydání se poskytují autorské výtisky.
6. Vedoucí redaktor si vyhrazuje právo zásahu do textu v rámci korektur, event. právo vyloučit příspěvek z důvodu odborné či jiné nedostatečnosti. Autor bude v takovém případě vyzván k nápravě. K případným změnám v textu se bude autor moci vyjádřit v rámci autorských korektur.
7. **Dodržujte následující pokyny v textu:**

---

¹ Doporučení jak koncipovat *abstrakt* naleznete v Příloze č. 4 těchto Pokynů pro autory.

- název příspěvku
- uvedení grantové či jiné podpory vč. institucionální afiliace
- abstrakt (v rozsahu do 600 znaků)
- text (nadpisy jednotlivých kapitol, podkapitol možné)
- seznam použitých pramenů a literatury dle citační normy uvádějte na závěr textu (nečíslovaný a v abecedním pořadí)
- v případě užití zkratk v textu nutno dodat seznam zkratk
- na konci příspěvku uveďte korespondenční adresu (jméno a příjmení s tituly, název a adresa pracoviště, emailová adresa)
- typografická pravidla: po čárce a teče používejte vždy mezeru, rozlišujte mezi pomlčkou (–) a spojovníkem (-), v případě rozmezí letopočtů, dat a stránek, používejte výhradně pomlčku bez mezer (např. 1962–1967, 22.–26. května 1964, s. 1–5): klávesová zkratka Alt + 0150; znak „%“ odděluje od číslice mezerou.
- další doporučení srov. přílohy těchto Pokynů pro autory.

8. Příprava obrázků, tabulek, grafů a popisků

U všech obrazových příloh musí být uveden jejich zdroj, jméno autora obrazové přílohy, jedná-li se o dílo autorské (např. fotografie nebo kresba), a rovněž musí být opatřeny obsahovými popisky, případně originálním/oficiálním názvem (pokud takový existuje), jinak nebudou otištěny. U fotografií bude označení typu „fotoarchiv autora“ akceptováno pouze tehdy, pokud je autor držitelem autentického originálu. V opačném případě je povinností autora uvést originální zdroj. Ošetření případných autorských a reprodukčních práv k daným vyobrazením je povinností autorů příspěvků. Přílohy se předávají buď v elektronické podobě (e-mailem) nebo umístěné na vhodném nosiči dat, např. CD/DVD. V takovém případě je třeba jednotlivé soubory umístěné na CD/DVD přehledně a srozumitelně pojmenovat.

- obrázky dodávat v elektronické podobě jako samostatné, zřetelně označené soubory zvlášť, mimo text, a to jako soubory jpg nebo tiff;
- fotografie z digitálních fotoaparátů dodávat v nejlepší možné kvalitě bez úprav;
- černobílé obrázky dodávat v rozlišení minimálně 600 dpi, obrázky barevné a v odstínech šedi v rozlišení minimálně 300 dpi;
- obrázky číslovat v pořadí tak, jak požadujete jejich umístění v textu; důležitý je zřetelný odkaz v textu, a to tímto způsobem: (obr. 1), (tab. 3);
- grafy a tabulky tvořit v editoru EXCEL nebo v textovém editoru WORD;
- popisky k obrázkům, tabulkám a grafům dodávat zvlášť mimo text, identicky označeny k příslušnému obrázku, nejlépe číslicí, opět neformátovaný text;
- za poslední větou popisky dělat tečku.

9. V textu používejte následující úpravu:

Povinný poznámkový aparát k textu uvádějte pod čarou, nikoliv na konci textu. Poznámky vytvářejte pomocí funkce *Poznámka pod čarou* v MS Word. Každá poznámka začíná velkým písmenem a končí tečkou. Poznámkový aparát má trojí funkci:

- 1. bibliografický záznam, odkud citát pochází – pramen nebo zdroj informace;
- 2. vysvětlení, komentování nebo podrobnější vysvětlení a rozvedení určité myšlenky z textu (které by v textu působilo nesourodě), je možné uvést i další díla, která se příslušným problémem blíže zabývají;
- 3. odkázání na související pasáže v textu, které s myšlenkou souvisejí.

- Pro citace z pramenů a literatury používejte následujících pravidel a vzorů:

Citační pravidla:

- příjmení a jméno oddělujte čárkou; příjmení pište velkými písmeny. Mezi údajem o autorovi a údajem o názvu používáme čárku, autoři se oddělují pomlčkou;
- pro citaci článku ze sborníku či kapitoly z monografie je nutné použít před údajem o zdrojové publikaci slovo „in“, za kterým následuje dvojtečka;
- název monografie, článku ve sborníku či periodiku je oddělen čárkou;
- u monografií a sborníků vždy uvádíme místo vydání, rok vydání a odkaz na stranu, ze které citujeme (v seznamu literatury odkaz na citovanou stranu nahrazujeme rozsahem zdrojového článku ze sborníku nebo kapitoly z monografie);
- u periodik vždy píšeme rok vydání, ročník, číslo (pokud takové existují) a odkaz na stranu, ze které citujeme (v seznamu literatury odkaz na citovanou stranu nahrazujeme rozsahem zdrojového článku);
- u dokumentů z webového zdroje uvádíme příslušný hypertextový odkaz ve špičatých závorkách, k němuž připojujeme v hranatých závorkách údaj o časovém přístupu ke zdroji;
- v případě vícero po sobě jdoucích citací od stejného autora se používá velkým písmem TÝŽ, TÁŽ, TÍŽ;
- zkrácenou formu úplného jména autora (PEKAŘ, J.) a zkratky časopisu, archivu, fondu uvádějte až po první úplné citaci, přičemž u ní je nutné uvést v závorce dále používanou zkratku: Český časopis historický (dále jen ČČH), Státní okresní archiv Náchod (dále jen SOkA Náchod). Způsob citací a zkracování musí být v celém rukopise jednotný;
- používat zkratku srov., ne srv.

Citace archivního pramene:

Archiv, fond Název fondu, ukládací jednotka, číslo ukládací jednotky, inventární číslo (pokud takové existuje), signatura (pokud taková existuje), co nejbližší specifikace dokumentu.

Používejte přesný název archivního fondu. Můžete ho nalézt na adrese:

<<http://aplikace.mvcr.cz/archivni-fondy-cr/default.aspx>>

Příklad:

Národní archiv Praha (dále jen NA Praha), fond: Úřad říšského protektora, Praha, k. č. 11, inv. č. 117/f, sign. 746, dokument z 13. května 1943.

Státní oblastní archiv v Zámrsku (dále jen SOA Zámorsk), fond: Rodinný archiv Šliků, k. č. 25, inv. č. 371, sign. VII.1., Vidimus z r. 1475 o podělení Mateše a Václava Šliků.

Citace v seznamu pramenů:

Národní archiv Praha, fond: Úřad říšského protektora, Praha.

Státní oblastní archiv v Zámrsku, fond: Rodinný archiv Šliků.

Citace monografie:

Příklad:

PEKAŘ, Josef, Bílá hora. Její příčiny a následky, Praha 1921, s. 19.

KUBŮ, Eduard – PÁTEK, Jaroslav, Mýtus a realita hospodářské vyspělosti Československa mezi světovými válkami, Praha 2000, s. 167.

Opakovaná citace: PEKAŘ, J., Bílá hora, c. d., s. 19. (zpravidla k prvnímu podstatnému jménu); KUBŮ, E. – PÁTEK, J., Mýtus, c. d., s. 165.

Citace v seznamu literatury a pramenů:

PEKAŘ, Josef, Bílá hora. Její příčiny a následky, Praha: Vesmír 1921.

KUBŮ, Eduard – PÁTEK, Jaroslav, Mýtus a realita hospodářské vyspělosti Československa mezi světovými válkami, Praha: Karolinum 2000.

Citace kapitoly v kolektivní monografii:

Příklad:

LOZOVIUK, Petr, Etnografie jako národní věda, in: KAISEROVÁ, Kristina – KUNŠTÁT, Miroslav (edd.), Hledání centra. Vědecké a vzdělávací instituce Němců v Čechách v 19. a v první polovině 20. století, Ústí nad Labem 2001, s. 77.

Opakovaná citace: LOZOVIUK, P., Etnografie, c. d., s. 74.

Citace v seznamu literatury:

LOZOVIUK, Petr, Etnografie jako národní věda, in: KAISEROVÁ, Kristina – KUNŠTÁT, Miroslav (edd.), Hledání centra. Vědecké a vzdělávací instituce Němců v Čechách v 19. a v první polovině 20. století, Ústí nad Labem: Albis International, UJEP – Ústav slovansko-germánských studií FF 2001, s. 59–98.

Citace článku v periodiku:

PŘÍJMENÍ, Jméno, Název článku, Název časopisu, rok vydání, ročník, číslo, citovaná strana.

Příklad:

KUČERA, Jaroslav, Mezi Wilhelmstrasse a Thunovskou (finanční podpora Německé říše Sudetoněmecké straně v letech 1935–1938), Český časopis historický (dále jen ČČH), 1997, 95, 2, s. 399.

Opakovaná citace: KUČERA, J., Mezi Wilhelmstrasse, c. d., s. 398.

Citace v seznamu literatury:

KUČERA, Jaroslav, Mezi Wilhelmstrasse a Thunovskou (finanční podpora Německé říše Sudetoněmecké straně v letech 1935–1938), Český časopis historický, 1997, 95, č. 2, s. 387–410.

Citace článku ve sborníku:

PŘÍJMENÍ, Jméno, Název článku, in: Název sborníku, EDITOR, Jméno (ed.), Místo vydání rok vydání, citovaná strana.

Příklad:

KOTISOVÁ, Markéta, Patscheiderův proces, in: Opava. Sborník k dějinám města 3, Opava 2003, s. 90.

LEMBERG, Hans, Von den Deutschböhmen zu den Sudetendeutschen. Der Beitrag der Geschichtswissenschaften und Geschichtspolitik, in: BRENNER, Christiane – FRANZEN, Erik – HASLINGER, Peter – LUFT, Robert (edd.), Geschichtsschreibung in den böhmischen Ländern im 20. Jahrhundert. Wissenschaftstraditionen – Institutionen – Diskurse, München 2006, s. 101.

Opakovaná citace: KOTISOVÁ, M., Patscheiderův proces, c. d., s. 89.

Citace v seznamu literatury:

KOTISOVÁ, Markéta, Patscheiderův proces, in: Opava. Sborník k dějinám města 3, Opava: Matice Slezská 2003, s. 90–91.

LEMBERG, Hans, Von den Deutschböhmen zu den Sudetendeutschen. Der Beitrag der Geschichtswissenschaften und Geschichtspolitik, in: BRENNER, Christiane – FRANZEN, Erik – HASLINGER, Peter – LUFT, Robert (edd.), *Geschichtsschreibung in den böhmischen Ländern im 20. Jahrhundert. Wissenschaftstraditionen – Institutionen – Diskurse*, München: Oldenbourg 2006, s. 95–108.

Citace akademické práce:

PŘÍJMENÍ, Jméno, Název. Údaje o typu práce. Místo vzniku: školící pracoviště rok vzniku, citovaná strana.

Příklad:

KNOTEK, Petr, *Kultura jako péče o duši*. Nepublikovaná diplomová práce. Praha: Katedra andragogiky Filozofické fakulty Univerzity Karlovy 1999, s. 53. + ev. odkaz na internetový zdroj.

Opakovaná citace: KNOTEK, P., *Kultura*, c. d., s. 15.

Citace v seznamu literatury:

KNOTEK, Petr, *Kultura jako péče o duši*. Diplomová práce. Praha: Katedra andragogiky Filozofické fakulty Univerzity Karlovy 1999.

Citace hesla ve slovnících, lexikonech, příručkách apod.

Příklad:

Heslo Práce: *Velký sociologický slovník, II.*, Praha 1996, s. 824.

Opakovaná citace: Heslo Práce: *Velký sociologický slovník, c. d.*, s. 825.

Citace v seznamu literatury:

Velký sociologický slovník, II., Praha: Karolinum 1996.

Zdroj na internetu:

PŘÍJMENÍ, Jméno, Název dokumentu, dostupné online: <hypertextový odkaz> [dd.mm.rrrr].

Příklad:

KOPEC, Jakub, *Architektura je řeč. Daniel Libeskind v Ostravě*, dostupné online: <<http://www.archiweb.cz/news.php?action=show&id=9320&type=6>> [11. 04. 2010].

Poslanecká sněmovna N. S. R. 1922, I. volební období, 6. zasedání, dostupné online: <http://www.psp.cz/archiv/1920ns/ps/tisky/T3808_01htm> [11. 12. 2009].

Opakovaná citace: KOPEC, J., *Architektura*, c. d.

Příspěvky zasílejte na adresu redakce:

Redakce

Národní zemědělské muzeum, s. p. o.

Kostelní 44

170 00 Praha 7

nebo elektronicky na e-mail: redakce@nzm.cz

Příloha č. 1

KRITÉRIA VĚDECKÉHO VÝZKUMU:

1. Jasně definované a vymezené téma. Předmětem výzkumu je poznatelný či identifikovatelný předmět, jenž musí být označován a definován tak, aby byl poznatelným a identifikovatelným rovněž pro ostatní. Pojmenovat předmět znamená určit podmínky, za nichž o něm můžeme mluvit, a to na základě pravidel, která stanovíme nebo která stanovili jiní, již dříve. Určíme-li pravidla, máme k dispozici nástroje, které činí náš předmět poznatelným a identifikovatelným.

2. Výzkum se musí dopracovat k tomu, aby o předmětu našeho zájmu sdělil věci, které ještě řečeny nebyly, anebo aby se podíval novým pohledem na věci, které již řečeny byly. I kompilační dílo může mít určitý vědecký smysl, pokud ještě nic podobného v daném oboru neexistuje. Kompilátor shromažďuje a organicky spojuje názory, které byly vysloveny různými badateli na dané téma. Kompilace ovšem bývá (ve většině případů opodstatněně) jako vědecký produkt často zpochybňována.

3. Výzkum musí být užitečný a prospěšný pro ostatní.

4. Výzkum musí poskytnout předpoklady pro potvrzení nebo vyvrácení předpokladů, z nichž vychází. Nesmí znemožnit to, aby kdokoli jiný mohl v uvedeném bádání pokračovat.

5. Vědecké dílo musí dodržovat terminologické standardy příslušného oboru. Jazyk díla by měl být živý, pestrý. Vyjadřovací styl však musí být věcný, seriózní, neurážející dobrý vkus.

6. Autor by měl dodržovat etiku vědecké práce, tj. soustavu mravních zásad. Cílem etiky ve výzkumu je zajistit, aby nikomu nebylo ublíženo a nikdo netrpěl důsledky našeho výzkumu.

Pro naše účely by se tato pravidla mohla shrnout do zásad:

- Nechlubit se „cizím peřím“, tj. řádně citovat zdroj vč. vlastních publikací! I autoplagiát je plagiát.
- Nechápat věcnou kritiku jako nepřátelství!
- Publikovat jen podložené a prověřené závěry!
- Respektovat právo na soukromí (např. při metodě *oral history* aj.).

Příloha č. 2

PŮVODNÍ ČLÁNEK V ODBORNÉM PERIODIKU (ČASOPISE)

Článkem se rozumí odborná studie zveřejněná v odborném periodiku bez ohledu na stát vydavatele. Prezentuje původní výsledky výzkumu, který byl uskutečněn autorem nebo týmem, jehož byl autor členem. Jedná se o celé texty prací s členěním podle požadavků vydavatelů periodika na strukturu vědecké práce (nejčastěji souhrn, úvod, přehled literatury, pramenný materiál a metody, výsledky, diskuse, závěr) s v časopise obvyklým (zpravidla předepsaným) způsobem citování zdrojů, nejčastěji v poznámkovém aparátu.

Odborným periodikem je vědecký časopis, který je recenzován, je vydáván jako periodická publikace v tištěné nebo elektronické podobě a má přidělen ISSN kód (mezinárodní standardní číslo seriálové publikace). Odborným periodikem není denní tisk ani populární naučný časopis.

Články v odborném periodiku (časopise) se člení na:

Jimp – článek v odborném periodiku, který je obsažen v databázi Web of Science společnosti Thomson Reuters s příznakem „Article“, „Review“, „Proceedings Paper“ nebo „Letter“, a je publikován v periodiku, jehož impaktní faktor je každoročně zveřejňován v databázi Journal Citation Report (JCR) společností Thomson Reuters.

Jneimp – článek v odborném periodiku, který je obsažen ve světově uznávané databázi ERIH nebo SCOPUS.

Jrec – článek v odborném periodiku, které je zařazeno v Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v České republice (zveřejněno na www.vyzkum.cz).

Článkem v odborném periodiku nejsou:

- abstrakt vědeckého příspěvku (např. na konferenci);
- texty pouze informativního charakteru;
- ediční materiály třebaže publikované v odborném periodiku.

U volby časopisu pro zveřejnění studie je třeba dát pozor, zda se nejedná o **podvodného vydavatele**. V poslední době se objevuje praxe:

- uvádění **falešného impakt faktoru**,
- vytvoření **falešných internetových stránek** impaktovaného časopisu, který ve skutečnosti vlastní stránky vůbec nemusí mít (tzv. hijacking). Často se jedná o úzce zaměřené časopisy původně publikující v jiném než anglickém jazyce, které se „nově staly“ multidisciplinárně zaměřenými a publikují v angličtině,
- na trhu fungují tzv. **predátorské časopisy**, které lákají k uveřejňování textů nezkušené vědce, či akademiky, kteří chtějí snadno a rychle vykázat publikační aktivitu. V tom jim vydavatelé rádi vycházejí vstříc, neboť za publikaci od nich inkasují poplatky a vydělávají. Kvalita vydávaných „odborných“ textů je to poslední, co je zajímavá.

Jazyk, frekvenci vydávání, ISSN a skutečný vědecký obor časopisu můžete zkontrolovat podle Journal Citation Reports na stránkách *Web of Science*.

DOPORUČENÁ STRUKTURA ODBORNÉHO ČLÁNKU:²

Název

Název článku by měl vyjadřovat obsah celé práce. Jedna ze základních rešeršních metod totiž je založena na vyhledávání klíčových slov v titulku.

---

² Navrhnutá struktura umožňuje další variace v souladu s tématem a požadavky redakce.

Autoři

V práci se uvádí všichni autoři, kteří se rozhodujícím způsobem podíleli na daném výzkumném úkolu a sepsání článku. Uvádí se pracoviště autorů a kontaktní informace, vč. e-mailové adresy. Nedílnou součástí článku je uvedení grantové či jiné podpory vč. institucionální afiliace.

Abstrakt

Srov. samostatná příloha „Pokynů pro autory“. Abstrakt je vůbec nejdůležitější část publikace. Je to jakási miniatura celého článku. V abstraktu nesmí být obsaženo to, co není ve vlastním textu článku. Abstrakt by měl obsahovat všechna důležitá klíčová slova – usnadní se tak nalezení článku při jeho budoucím fulltextovém vyhledávání. Abstrakt se uvádí jak v českém, tak v anglickém jazyce.

Klíčová slova

Klíčová slova se uvádějí samostatně, jako obligatorní a nedílná součást abstraktu, a to v českém a anglickém jazyce.

Úvod

Uvést, na co se v článku navazuje, vymezit předmět výzkumu, proč je nutné jej řešit, co je cílem výzkumu, uvést stanovené hypotézy, z nichž se při výzkumu vycházelo.

Stav výzkumu a pramenů, použité metody

Analýza literatury by měla představovat kritickou rešerši; analýza pramenů částečně stanoví metody výzkumu. U metod obecně známých stačí zmínka, u méně běžných je nutný odkaz na odbornou literaturu a zvláště je popsat, rovněž tak jako metody vzácné nebo námi modifikované.

Výsledky

Přehledně zpracované výsledky všech analýz, pokusů a pozorování. Nedílnou součástí by měly být prostředky vizuální komunikace (tabulky, grafy, statistiky). Třebaže je to nesmírně těžké, uvádí se i výsledky, které nepodporují naši hypotézu. Jednak je to mravné, jednak to paradoxně přispěje evaluaci validity naší práce ze strany kolegů odborníků.

Diskuze

Diskuze slouží ke konfrontaci námi dosažených výsledků s tím, co uvádí dosavadní vědecká teorie a praxe. Máme zde možnost vysvětlit i případné výše uvedené „záporné“ výsledky. Diskuze by měla končit potvrzením (úplným, částečným, podmíněným) nebo naopak nepotvrzením původní hypotézy.

Seznam pramenů a literatury

Jedná se o citování informačních zdrojů. Na seznam primárních pramenů navazuje seznam literatury. Uvádíme české i zahraniční autory, kteří mají nějaký významný vztah k probíranému problému a z jejichž prací jsme čerpali nebo přímo citovali. Ze seznamu by mělo být na první pohled patrné, jakou pozornost jsme věnovali přípravě řešení – jak jsme obeznámeni s dosavadním stavem v daném oboru, jaký prostor věnujeme i opozičním názorům, atd. Formální úprava citací vychází z požadavků redakce.

Dalšími částmi klasického článku může být **obrazová příloha, seznam použitých zkratk** aj.

Příloha č. 3

PŮVODNÍ ODBORNÁ KNIHA

„Odborná kniha“ prezentuje původní výsledky výzkumu, který byl uskutečněn autorem knihy nebo autorským týmem, jehož byl autor členem. Jedná se o neperiodickou odbornou publikaci o rozsahu alespoň 50 tištěných normostran (1800 úderů včetně mezer) vlastního textu, a to bez započtení fotografických, obrazových, mapových a jiných příloh, vydanou tiskem nebo elektronicky a posouzenou (recenzovanou) alespoň jedním obecně uznávaným odborníkem (optimálně dvěma odborníky) z příslušného oboru formou lektorského posudku (mimo pracoviště autorů knihy). Dílo pojednává přesně vymezený problém, resp. soubor problémů určitého vědního oboru, obsahuje formulaci identifikovatelné a vědecky uznávané metodologie.

Formálními atributy odborné knihy jsou odkazy na primární zdroje a literaturu v textu, seznam použité literatury, souhrn (summary/resumé) v alespoň jednom světovém jazyce, poznámkový aparát, závěrem pak bibliografie a soupis pramenů. Doporučují se rejstříky, ať již věcné, osobní či místní.

Kniha má přidělen kód ISBN (Mezinárodní standardní číslo knihy). Celou knihu vytváří jednotný autorský kolektiv (bez ohledu na to, jaký mají jednotliví členové autorského kolektivu na obsahu podíl), a to i v případě, kdy mají jednotlivé kapitoly knihy samostatné autorství. Odbornou knihou je nejtypičtěji **monografie**, tj. dílo komplexně zpracovávající jedno, obvykle úzce vymezené či specializované téma (pojednává např. o jedné osobnosti, jednom problému). Vědeckým dílem může také být vědecky zpracovaná **encyklopedie a lexikon, kritická edice pramenů** resp. **kritická edice uměleckých materiálů** (výtvarných apod.) doprovázené ovšem studií, **kritický komentovaný překlad náročných filosofických, historických či filologických textů** rovněž doprovázený studií, **odborný výkladový slovník, kritický katalog výstavy** apod., pokud splňují níže uvedená formální kritéria.³

Odbornou knihou nejsou:

- knihy, které nemají ISBN, případně ani ISMN;
- učební texty (tj. učebnice, skripta);
- odborné posudky a stanoviska, studie, překlady, příručky, informační a propagační publikace, ročenky (s výjimkou těch, které splňují požadavky na odbornou knihu), výroční nebo obdobné periodické zprávy;
- publikované diplomové, doktorské, habilitační a disertační práce, založené na primárních pracích druhu *Jimp*⁴ (v každém případě se doporučuje u atestačních prací jejich rozšíření, dopracování, doplnění);
- běžné jazykové slovníky;
- tiskem nebo elektronicky vydané souhrny rešerší, účelově vydané souhrny odborných prací (např. v rámci jednoho pracoviště);
- tiskem nebo elektronicky vydané souhrny abstraktů, příp. rozšířených abstraktů či ústních sdělení z konferencí;
- metodické příručky, katalogy a normy;
- beletrie, populárně naučná literatura, cestopisy, texty divadelních her;
- výběrové bibliografie, výroční zprávy, proslovy, reportáže, soubory studentských soutěžních prací, turistické průvodce
- komerční překlady z cizích jazyků;
- memoáry, informační materiály, popularizující monografie, biografie, autobiografie, účelově monograficky vydané závěrečné zprávy z grantů či projektů.

³ Definice druhů výsledků výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, dostupné online:

<<http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=29415>> [28. 8. 2017].

⁴ Výsledkem druhu *J_{imp}* jsou výsledky (články) publikované v časopisech, které jsou zařazeny do databáze Web of Science a kterým je dle Journal Citation Report (Thomson Reuters) stanoven parametr IF.

DOPORUČENÁ STRUKTURA ODBORNÉ KNIHY:⁵

Úvod

Obsahuje podrobnější zdůvodnění tématu, zejména odpovědi na otázky:

- Jaký problém monografie řeší, tj. vymezení tématu;
- Proč je tento problém řešen resp. proč je důležité ho řešit, tj. důvod zkoumání;
- V jakém kontextu (prostředí) je problém řešen;
- Pro koho je řešení tohoto problému určeno.

Stav výzkumu

Analyzuje teoretická východiska, resp. současný stav poznání, kde se v plné míře využijí zásady práce s informačními zdroji, které vyústí v kritickou rešerši, tj. analýzu literatury.

Cíle práce a pracovní hypotézy

Tyto vyplynou z poznání „bílých míst“ v současném stavu poznání při řešení dané problematiky resp. z poznání rozporu mezi teorií a praxí.

Formulování hypotéz: hypotéza představuje předběžné tvrzení, představu o vztahu mezi zkoumanými proměnnými a s tím související předpoklad budoucího vývoje či chování systému.

Formulace hypotéz staví na zásadách:

- stručně, jednoznačně, logicky a jednoduše
- forma oznamovací věty, nejčastěji implikace
- ověřitelnost, tj. všechny proměnné musejí být definovány operacionálně
- vyvarovat se slov, která vyjadřují osobní a kulturní soudy či preference
- hypotézou není definice nebo neurčité tvrzení.

Použité vědecké metody zkoumání

Musí být provedena charakteristika a zdůvodnění použitých metod, které jsou zpravidla v práci historika dány charakterem pramenů; tj. třeba zhodnotit i pramennou základnu. Neměla by zde chybět úvaha o možných problémech, které se mohou vyskytnout v průběhu výzkumu při použití té které metody řešení.

Metody výzkumu obecně:

- **empirické:** pozorování, měření, experimentování
- **logické:** abstrakce-konkretizace, analýza-syntéza, indukce-dedukce, komparace
- **specifické metody** jednotlivých vědních oborů

Vlastní výsledky

Prezentace vlastních výsledků představuje podstatnou obsahovou i rozsahovou část monografie; autor podrobně popisuje všechny své modelové a experimentální práce, průběh a výsledky průzkumů, a dalších výzkumných prací. Výsledky práce by měly být konfrontovány s teoretickými východisky uvedenými v části 2) a ev. ověřeny na reálném systému.

Závěr

Shrnuje výsledky vlastní vědecké práce, ke kterým autor dospěl; zhodnocuje splnění stanovených cílů; vyzvedává přínos autora k řešené problematice (tj. co je v práci původního, explicitně v práci formulovat přínosy pro další rozvoj vědního oboru, pro ekonomickou, technickou či jinou

---

⁵ Navrhnutá struktura umožňuje další variace v souladu s tématem a požadavky redakce.

praxi); zhodnocuje využitelnost dosažených výsledků; navrhuje další náměty pro řešení v uvedené oblasti, tj. stanovuje doporučení pro případný další postup výzkumu, pokud se v průběhu výzkumu objevily další související problémy, které by danou problematiku, resp. vědní obor mohly posunout dále.

Použité prameny a literatura

Seznam zkratk

Přílohy

Rejstříky

Abstrakt (srov. samostatná příloha Pokynů pro autory); jako obligatorní a nedílná součást abstraktu jsou **klíčová slova** v českém a anglickém jazyce; abstrakt zpravidla uveden na zadní straně obálky knihy.

Základní zdroje:

Čmejkrová, S. – Daneš, F. – Světlá, J., Jak napsat odborný text, Praha: Leda 1999, s. 37, 50, 52.

Geršlová, J., Vademékum vědecké a odborné práce, Praha: Professional Publishing 2009.

Menoušek, J., Vědecké lékařské informace na internetu, II., Praktický lékař, 2000, 80, č. 8, s. 479.

Šesták, Z., Jak psát a přednášet o vědě, Praha: Academia 2000, s. 11–12, 15, 81–90, 142.

Jak (ne)napsat článek, dostupné online: <<https://ikaros.cz/jak-nenapsat-clanek-pro-odborny-casopis>> [12. 8. 2017].

Jak (ne)napsat diplomovou a dizertační práci: dostupné online:

<https://cw.fel.cvut.cz/wiki/_media/courses/a6m33ozl/jak_psat_dp_nebo_dis.pd> [28. 8. 2017].

Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů

(platná pro léta 2013 až 2016) schválená usnesením vlády ČR ze dne 19. června 2013 č. 475, ve znění usnesení vlády ze dne 16. dubna 2014 č. 250 a usnesení vlády ze dne 29. července 2015 č. 605, příloha 2, dostupné online na webu Úřadu vlády ČR:

<<http://www.vyzkum.cz/storage/att/471EC8E44A7C3AA09C01B666F1ED6B30/M2013-0815-kor2.pdf>> [14. 8. 2017].

Metodologie odborné práce, dostupné online: <http://www.pglbc.cz/wp-content/uploads/2016/09/Metodologie_odborne_prace_-_opory.pdf> [14. 8. 2017].

Radford, T., Fun but no future from sex in space, dostupné online:

<<http://www.guardian.co.uk/Archive/Article/0,4273,4305379,00.html>> [12. 12. 2001].

Špála, M., Praktické desatero, dostupné online: <<http://www.lf1.cuni.cz/~mispa/14.htm>> [12. 12. 2001].

Technical Writing, dostupné online: <<http://www.cs.rit.edu/~pga/CEEIC/writing.html>> [12. 12. 2001].

Příloha č. 4

ABSTRAKT

Abstrakt spolu s názvem vědecké práce a seznamem klíčových slov slouží k prvotní informaci o vědecké práci/odborném článku či studii. Sděluje jaký je stanoven cíl, jaký byl zvolen způsob jeho dosažení a jaký přínos práce k řešenému tématu přináší (tj. co z dané problematiky předkládaná práce pokrývá, co nikoli a co je v ní původní). Autor může vyjádřit účel svého textu i v jedné nebo dvou větách o několika slovech. V tomto případě platí, čím stručnější, tím lépe. Nutné je vyhnout se vágním formulacím. Koncipování abstraktu autorovi pomůže ujasnit si podstatné momenty v textu a smysl své vědecké práce.

DOPORUČENÁ STRUKTURA ABSTRAKTU:

Abstrakt vědecké práce se zpravidla skládá ze čtyř částí, přičemž každá část má jednu až tři věty a třetí část se zpravidla prolíná se čtvrtou částí. Tyto čtyři části nabízejí stručně odpovědi na následující čtyři otázky: **1. Jaký problém se řeší?, 2. Jaké řešení práce nabízí?, 3. Jaké jsou přesně výsledky?, 4. Jaký je význam práce?**

Na začátek abstraktu je možné vložit stručné uvedení do kontextu, ve kterém se problematika odehrává. Není to však nutností:

Práce/článek/studie je řešena v kontextu ...

Práce/článek/studie staví na ... výsledcích ... (odkaz na aktuální historiografii)

I. část – Jaký se řeší problém? Jaké je téma? Jaký je cíl?

Tato práce/článek/studie řeší ...

Cílem této práce/článku/studie je ...

Práce/článek/studie se zaměřuje na ...

II. část – Jak je problém řešen? Jak je dosaženo cíle?

Zvolený problém je řešen za pomoci ... / aplikací ...

V řešení bylo použito ... metody / ... postupu / ... analýzy ...

Při zpracování dat bylo použito ... nástrojů ...

Provedeno bylo ... vyhodnocení...

(možno charakterizovat použité prameny)

III. část – Jaké jsou konkrétní výsledky? Jak dobře je problém vyřešen?

Během výzkumu byl vytvořen systém, který ...

Nabízené řešení poskytuje ... možnosti ...

Provedeným výzkumem bylo zjištěno ...

IV. část – Čím jsou výsledky práce užitečné.

Přínosem této práce/článku/studie je ...

Hlavním zjištěním je ...

Hlavním výsledkem je ...

Na základě zjištěných údajů je možné ...

Výsledky této práce/článku/studie/analýzy umožňují ...